

[Městská knihovna Vamberk se může pochlubit altánem \[1\]](#)

Autor:

- [MARTINOVÁ, Jaroslava](#) [2], [MICHELOVÁ, Tereza](#) [3]

Číslo:

- [2021, ročník 30, číslo 1](#) [4]

Rubrika:

- [Atlas knihoven](#) [5]

Klíčová slova:

- [budovy knihoven](#) [6], [Městská knihovna Vamberk](#) [7]

Region:

- [08 Východočeský region](#) [8]

„Věř ve své sny. Byly Ti dány z nějakého důvodu.“

Katrina Mayerová

Pokládáme si za nesmírnou čest mít možnost představit vám nejelegantnější dřevěnou novostavbu našeho města proslulého především světovým unikátem – půvabnou vamberskou krajkou.

Ve městě Vamberk v Královéhradeckém kraji navrhl architekt Martin Kožnar na lety zanedbávaném místě altán pro širokou veřejnost. Drobná stavba s tvarem nepravidelného čtyřúhelníku je součástí [městské knihovny](#) [9]. Altán dřevoskleněné konstrukce je hernou, výstavním i přednáškovým prostorem. Prosklené zdi nabízejí malebný výhled k řece i do zahrady, opěrná kamenná zeď vytvářející podestu pro tuto dřevostavbu z modřínu i větší zahradu knihovny zároveň mnohonásobně umocňuje celkový půvab prostoru.

Tvorba tohoto projektu trvala krátce přes rok, samotná realizace altánu probíhající ve dvou etapách zabrala tři roky. Původní myšlenka revitalizace a využití opuštěné zahrady za knihovnou však vznikla již před mnoha lety – stejně jako původní návrh prvotních úprav předložený vedení města. Touto cestou i my děkujeme zřizovateli za přijetí naší inspirace a za zapojení stavebních úprav knihovnické zahrady do projektu revitalizace veřejného prostoru Voříškova – Farská.

Naše město tak získalo další z půvabných nepřehlédnutelných zákoutí sloužících nám všem.

I vám nabízíme procházku jeho historií. A – věřte ve své sny...

Krátce z historie knihovny

Knihovna se od roku 1932 nachází v domě číslo popisné 84 v ulici Voříškova, která vybíhá přímo z náměstí směrem k řece Zdobnici. Budovu odkázal městu její majitel a mecenáš města, pan Ladislav Bednář, s podmínkou, aby sloužila pro kulturní a společenské účely, nikoli jako komerční objekt.

Místo pro altán

Dlouhou dobu byla zahrada za knihovnou pouze zpustlým místem s náletovými dřevinami. V její blízkosti byly umístěny dokonce veřejné záchodky se vstupem z ulice. Celá oblast pod knihovnou včetně ulice lemující zahradu až dolů na nábřeží byla velmi nevhledná a hyzdila pohled z nábřeží směrem nahoru k náměstí.

[10]

Původní podoba místa (zdroj: archiv Martina Kožnara)

[11]

Původní podoba místa (zdroj: archiv města Vamberk)

Přípravné práce

V průběhu několika let se postupně realizovaly jednotlivé kroky revitalizace rozsáhlého prostoru pod knihovnou. Postupně se rekonstruovalo okolí bývalých kasáren na nábřeží, přilehlé parkoviště, celá část cesty od nábřeží nahoru k náměstí, široké schodiště i opěrná zeď přímo pod zahradou knihovny, což byly zároveň přípravné práce pro stavbu altánu. Zbouráním veřejných záchodků a jejich nahrazení opěrnou zdí se i částečně prodloužila užitná plocha zahrady.

[12]

[13]

[14]

Přípravné práce (zdroj: archiv města Vamberk)

Vizualizace altánu

Za účelem návrhu altánu a jeho začlenění do zahrady byl osloven architekt Martin Kožnar, který je autorem řady zajímavých staveb a návrhů od rodinných domů přes kulturní centra, muzea a jiné veřejné stavby, jako jsou školky nebo knihovny, až po celková urbanistická řešení. Při [zhlédnutí jeho práce](#) [15] máte pocit, že stavby s místem naprosto souzní, jako by tam byly odjakživa.

[16]

Model budoucího altánu u knihovny (zdroj: archiv Martina Kožnara)

[17]

Vizualizace altánu včetně přístupové cestičky (zdroj: archiv Martina Kožnara)

[18]

[19]

Vizualizace interiéru (archiv Martina Kožnara)

Stavba samotného altánu

Samotná stavba altánu proběhla velmi rychle. Konstrukce byla sestavena již v tovární hale po jednotlivých panelech, posléze opět rozložena a sestavena na místě a následně vložena do připravených obvodových zdí.

Fasádu tvoří modřínové prvky a sklo. Střecha nese zelený koberec, který při pohledu z horního patra knihovny hezky navazuje na travnatou plochu zahrady.

[20]

[21]

Z probíhající stavby (zdroj: archiv města Vamberk)

[22]
Altán už nabývá konkrétních obrysů (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

Exteriér

Altán krásně a nenásilně zakončuje zahradu knihovny a přímo vybízí k návštěvě. Barevné, kulaté nášlapy procházející zahradou mají stejnou barvu jako podlaha uvnitř.

[23]

[24]

[25]

Dokončený altán zvenčí (foto: Peter Fabo)

Ačkoliv má altán užitnou plochu 24 m², především díky výhledům do okolí máte uvnitř pocit většího prostoru. Samotná konstrukce altánu není nijak subtilní, přesto při pohledu zvenčí působí téměř křehce.

[26]

Do svého okolí altán skvěle zapadá (foto: Peter Fabo)

[27]

Ve slunečném počasí stavba vynikne ještě více (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

Interiér

I zdánlivě prostá stavba nabízí uvnitř chytrá řešení. Všechny lavice i prostory pod policemi skrývají úložné boxy, které mohou zároveň sloužit jako sezení. Po dohodě s architektem jsme menší část policové stěny přeměnili na uzavíratelnou skříňku (např. na elektroniku, hrnečky, skleničky aj.) a na místo pro odložení oblečení (plocha s háčky). Při konání akcí je možné altán vybavit stolky a židličkami z budovy knihovny.

[28]

Interiér dokončeného altánu (foto: Peter Fabo)

[29]

Bez knih by to nebylo ono (foto: Peter Fabo)

[30]

Důležitou roli hraje úložný prostor (foto: Peter Fabo)

[31]

Zásuvky jsou skutečně prostorné (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

[32]

Nechybí ani háčky na odkládání svršků (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

Akce v altánu

Plánované otevření altánu mělo proběhnout již na jaře 2020 během slavnostního koncertu přímo v zahradě. Protikoronavirová opatření nám však všechny podobné akce znemožnila, a tak se altán v daném roce veřejnosti ukázal pouze při dvou akcích, které byly i tak výrazně poznamenány pandemií.

První byla vernisáž [výstavy textilní výtvarnice Hany Kozubové](#) [33] a současně [výstavy dřvořezeb Martina Petra](#) [34]. Dřevěné sochy a umělecká krajka altánu i zahradě velmi slušely.

Druhou akcí knihovny v tomto prostoru byla velice úspěšná [Adventní Voříškova oříšková](#) [35], kdy po všechny adventní neděle mohli lidé procházet nově zrekonstruovanými vánočně vyzdobenými schody, které je zavedly až k altánu a Vánočnímu stromu přání. V době všech omezení to byla velmi vítaná možnost, jak se alespoň trochu naladit na blížící svátky. Díky prosklení altánu byla použita světla velmi efektní.

[36]

Výstava dřevořezb Martina Petra (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

[37]

Advent v altánu (zdroj: archiv Městské knihovny Vamberk)

Plánované další využití

Původním záměrem bylo využívat altán nejen pro akce knihovny, ale i pro potřeby mateřského centra založeného knihovnou. Mateřské centrum v knihovně již nesídlí, ale i tak je připraveno pestré využití této půvabné stavby. Do budoucna je možné využívat altán i pro akce, které nebudou pořádány přímo knihovnou. Přístavba budovy knihovny sousedící přímo s altánem i zahradou nabízí výstavní a přednáškové prostory doplněné kuchyňkou i hygienickým zařízením.

Přístup do zahrady je jak zadním vchodem z knihovny, tak přímo z ulice přes zahradní branku. Z důvodu prosklení, a tedy i velkého množství světla plánujeme vyřešit i příležitostné stínění/zatmění prosklených ploch, aby zde mohly probíhat i přednášky s promítáním apod. Zatím jsou zde plánovány akce typu autorské čtení, komorní koncerty, akce pro děti (např. příměstský tábor), školní setkání, výstavy, vernisáže, workshopy a další.

Pro tyto účely jednáme i o možnosti, aby na zahradě vznikla malá, velmi jednoduchá „zahradní kuchyně“ (pro příležitostnou přípravu občerstvení apod.). V původním plánu byla také malá kamna na dřevěné brikety, která by prodloužila sezónní využití altánu; nakonec budou použita pouze kamna elektrická.

V roce 2021 byl knihovnický altán [nominován do soutěže Dřevěná stavba roku](#) [38]. I když v [soutěži nakonec nevyhrál](#) [39], jsme si jisti, že dělá dobré jméno nejen knihovně, ale celému městu.

I vy přijměte naše srdečné pozvání k jeho návštěvě. Na viděnou při některé z našich akcí!

Redakční poznámka: O altánu si můžete přečíst také v [knihovnickém zpravodaji U nás v č. 2/2021](#) [40] na s. 20–21.

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-1/mestska-knihovna-vamberk-se-muze-pochlubit>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-1/mestska-knihovna-vamberk-se-muze-pochlubit>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/martinova-jaroslava>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/michelova-tereza>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-1>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/atlas-knihoven>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/budovy-knihoven>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/mestska-knihovna-vamberk>
- [8] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/regiony/08-vychodocesky-region>
- [9] <http://www.knihovna-vamberk.cz/>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova1.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova2.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova3.jpg>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova4.jpg>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova5.jpg>
- [15] <https://martinkoznar.cz/>
- [16] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova6.jpg>
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova7.jpg>
- [18] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova8.jpg>
- [19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova9.jpg>
- [20] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova10.jpg>
- [21] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova11.jpg>
- [22] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova12.jpg>

- [23] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova13.jpg>
- [24] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova14.jpg>
- [25] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova15.jpg>
- [26] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova16.jpg>
- [27] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova17.jpg>
- [28] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova18.jpg>
- [29] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova19.jpg>
- [30] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova20.jpg>
- [31] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova21.jpg>
- [32] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova22.jpg>
- [33] <http://vamberk.cz/kalendar-akci/vernizaz-cerna-a-bila/>
- [34] <http://vamberk.cz/kalendar-akci/vystava-martina-petra-krasa-dreva/>
- [35] <http://vamberk.cz/kalendar-akci/adventni-voriskova/>
- [36] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova23.jpg>
- [37] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/827/martinova24.jpg>
- [38] <https://www.drevoprozivot.cz/drevena-stavba-roku/velke-drevene-konstrukce-realizace-2021/altan-mestske-knihovny-ve-vamberku>
- [39] <https://www.drevoprozivot.cz/novinky/drevena-stavba-roku/drevene-stavby-roku-2021-kttere-stavby-vyhraly>
- [40] [https://www.svkhk.cz/svkhk/u-nas-pdf_cisla/Rocnik-31-\(2021\)-Cislo-2.pdf](https://www.svkhk.cz/svkhk/u-nas-pdf_cisla/Rocnik-31-(2021)-Cislo-2.pdf)